

РЕШЕНИЕ

№ 190

гр. София, 04.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19
състав**, в публично заседание на 11.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **10926** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК. Делото е образувано по жалба на Ю. А. М. срещу Решение № 10871/15.10.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ е отхвърлена молбата за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е издаден в противоречие с материалния закон. Според оспорващия, същият добросъвестно е изложил причините, поради които е напуснал С., а именно защото там има въоръжен конфликт в момента, който поставя под заплаха живота му. Твърди се, че административният орган е направил погрешна преценка на ситуацията в страната на произход от една страна, а от друга не е обсъдил личната бежанска история на чужденеца. Инвокирани са доводи, че в С. от 2011 г. е налице вътрешен въоръжен конфликт. В страната действат многобройни въоръжени групировки, които воюват както по между си, така и със силите на правителството. Оспорващият се опасява, че при евентуалното му връщане в С. ще бъде насилствено мобилизиран или ще бъде убит от кюрдите. Моли се решението да бъде отменено, а преписката да бъде върната за повторно разглеждане на компетентния орган и произнасяне по молбата за предоставяне на международна закрила. Цитирана е практика на Съда на европейския съюз, имаща отношение към спора.

По време на проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващият се яви лично. Назначеният му по реда на ЗПП адвокат З. поддържа жалбата, в представени

писмени бележки.

Ответникът по жалбата не се явява. Пълномощникът му юрисконсулт Х. оспорва жалбата.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че с молба рег. № УП 33459/12.07.2024 г. до Държавната агенция за бежанците Ю. А. М., е поискал предоставяне на международна закрила.

Производството е образувано с регистрирането му с регистрационен лист рег. № УП 33459/12.07.2024 г. и е проведено в Регистрационно-приемателен център – [населено място] по общия ред – чл. 72, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 70, ал. 2 от ЗУБ.

На 25.07.2024 г. с Ю. А. М. е проведено интервю, резултатите, от което са обективирани в протокол.

Оспорващият твърди, че е напуснал нелегално С. някъде през юни 2024 г. и през Турция, с помощта на трафиканти е пристигнал в България отново нелегално.

До напускането си на С. е живял близо до [населено място] ал 3., заедно със съпругата и децата си. Занимавал се е със земеделие. Селото му се намира в района на [населено място] Ал 3.. Половината от областта се контролира от кюрдските въоръжени групировки, а останалата от правителствените сили.

Основна причина напускането на страната била войната, която бушува от 2011 г. и е влошила изключително много икономическото положение на страната. Първоначално областта била заета от ДАЕШ (Ислямска Държава). Впоследствие контролът бил поет от кюрдските сили, които воюват с правителствените сили. При сблъсъците имало много невинни жертви. Различните групировки непрекъснато воюват помежду си. Ю. А. М. се страхува за своята сигурност и тази на семейството си.

Видно от писмо № М - 14582 от 10.09.2024 г. на Директора на Специализирана Дирекция „Т” – ДАНС, Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила на Ю. А. М., в случай, че същият отговаря на условията по ЗУБ.

Видно от становище № УП 33459/14.10.2024 г. на младши експерт при РПЦ – Х., изготвено до председателя на ДАБ, е предложено на Ю. А. М. да се откаже предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

Преценявайки събраните в хода на административното производство доказателства, Председателят на Държавната Агенция по бежанците при Министерския Съвет е намерил, че не са налице материално-правните предпоставки, предвидени в ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут, поради което е издал оспореното решение.

Като доказателства по делото са приети справки № ЦУ-1624/12.07.2024 г., № ЦУ-1841/23.08.2024 г. и № МД-02-113/03.12.2024 г., изготвени от Дирекция „Международна дейност” при ДАБ, относно настоящата обществена и политическа ситуация С. и по-конкретно в района Д. ал 3..

Ответникът е представил и справка, видно от която от 01.07.2023 г. до 12.11.2024 г. на общо 7227 граждани на С. е предоставена международна закрила.

По време на проведеното по делото открито заседание Ю. А. М. изложи самостоятелно бежанската си история.

Той посочи, че е напуснал С. през юли 2024 г. Преди да напусна страната си е живял в източната част на провинция Д. ез-3., където управляват кюрдите. Напуснал е С.,

заради постоянната гражданска война – там има непрекъснато конфликти между араби, кюрди и други племена. Той не е участвал в конфликта. Преди да напусне С., се е занимавал със земеделие. Отношението на кюрдите, които управляват към арабите не е добро. Принудени са да живеят заедно, но се мразят. Кюрдите задължават всички да носят оръжие, за да защитават областите от иранските групировки и от правителството. Там където е живял между тях и правителството била само река Е.. Постоянно от двете страни имало обстрели, през реката, с ракети и бомби. Не знаело кой срещу кого стреля. Оспорващият не иска да се върне в С., там вече няма къща. В момента по арабските телевизии показват, че кюрдите се бият с новите джихадисти, които искат да превземат територии от кюрдите, за да ги изгонят. Войната там ще продължи.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено на Ю. А. М. на 24.10.2024 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 01.11.2024 г. (вх. № УП 33459), т.е. в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в производството по издаване на индивидуалния административен акт, с който се засягат негови законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, че Ю. А. М. не е доказал наличието на предвидените в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, предпоставки, поради което е отхвърлил молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Председателя на ДАБ е направил извод, че обстановката в С. дава възможност на търсещия закрила да се установи там, защото в страната, няма вътрешен или международен въоръжен конфликт, заради който той може да бъде изложен на реална опасност от тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Няма данни, че той може да бъде изложен на смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание.

Вземайки предвид събраните гласни и писмени доказателства и при съобразяване с наведените от страните доводи, настоящият съдебен състав намира от правна страна следното:

В оспореното решение са обсъдени подробно изтъкнатите от Ю. А. М. доводи, касаещи търсенето от него право на закрила. Съдът, в настоящият му състав не може да не се съгласи с аргумента, че оспорващият има основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. При проведеното интервю, не са релевирани доводи и не ангажирани доказателства в тази насока. Жалбоподателят сочи, че не е имал проблеми с официалните власти или с представители на кюрдската общност, които на практика управляват района, в който той е живял. Изразява единствено опасения, че може да бъде убит евентуално, при завръщането му в С. от кюрдите.

Изложеното мотивира съдът да приеме, че по отношение на оспорващия не са налице предпоставките по чл. 8 от ЗУБ.

По отношение на отказа за предоставяне на хуманитарен статут, съдът след обсъждане на събраните в хода на административното и съдебното производство доказателства, намира следното.

Предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут са дефинитивно изброени в чл. 9, ал. 1, т. 1-3 от ЗУБ и чл. 15, т. а-в от Директива 2011/95/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

За да се установи наличието на тези предпоставки е необходимо да бъде събрана и обсъдена надеждна информация за страната на произход на търсещия закрила.

Видно от представената от ответника справка № МД-02-113/03.12.2024 г., изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ на базата на насоките за С., изготвени от Агенцията на Европейския съюз за убежището, от началото на конфликта в С. провинция Д. ал 3. става свидетел на антиправителствени протести, а арабските племена показват разделение в своята принадлежност - някои фракции се присъединяват към ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF), други към силите на официалното правителство, а останалите се заклеват във вярност на организацията "Ислямска държава" (ИД). До края на 2017 г. официалният режим и неговите съюзници превземат повечето от районите на запад от река Е. от ИД, а SDF и водената от САЩ коалиция превземат последния държан от ИД териториален анклав от източната страна на реката през март 2019 г.

Понастоящем провинция Д. ал 3. е разделена приблизително на две зони на контрол. Западната част, обхващаща главно районите на запад от река Е., се контролира от официалното правителство на С. и неговите ирански и руски съюзници.

Източната част на провинцията - повечето от районите на изток от река Е. - се контролира от ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF).

Организацията "Ислямска държава" (ИД) все още присъства и остава активна през първата половина на 2023 г., като присъствие на нейни клетки е картографирано в пустинните райони на запад от Е.. Съобщава се, че групировката използва тази област като оперативна база за възстановяване на клетки, обучение на бойци и извършване на атаки в целия регион. От началото на 2023 г. ИД увеличава своите атаки и принудителни дейности в градския пояс на провинцията, а нарастване на активността на клетките ѝ е докладвано и в контролираните от SDF северни провинциални райони на провинция Д. ал 3..

Ситуацията със сигурността в провинция Д. ал 3. е описвана като "нестабилна" с продължаващи съобщения за целенасочени убийства, извършвани с огнестрелни оръжия и самоделни взривни устройства. Съобщава се за взаимни удари между американските сили и силите на IRGC/подкрепяните от И. милиции, както и израелски въздушни бомбардировки. Съобщава се също така за смъртоносни битки между Националните сили за отбрана (National Defence Forces, NDF) и правителствените войски, Дирекцията за разузнаване на военновъздушните сили и IRGC, както и между членове на NDF. След избухването на конфликта между И. и "Х." през октомври 2023 г., подкрепяни от И. въоръжени групи атакуват американските сили в С. с удари с дроне, импровизирани ракети и минохвъргачни снаряди, включително в провинция Д. ал 3.. Ответни въздушни удари от САЩ срещу

позиции на подкрепяни от И. въоръжени групировки в провинцията също са докладвани. През август 2023 г. избухват сблъсъци между SDF и арабски племенни бойци, членове на военния съвет на Д. ал З., които водят до няколко убити бойци и цивилни лица. Сблъсъци между протестиращи и членове на SDF имат за последица две цивилни жертви, когато силите за сигурност откриват огън, за да разпръснат демонстрантите. Сблъсъците продължават през септември 2023 г. в източната част на Д. ал З., когато племенните сили атакуват позиции на SDF, което води до жертви и разселване. Въпреки че SDF възстановяват контрола над своята територия в Д. ал З., има съобщения, според които атаките на арабски племенни групи срещу техни позиции продължават и през октомври 2023 г., което води до жертви сред бойци и цивилни.

Д. ал З. регистрира втория най-голям брой цивилни жертви от всички сирийски провинции. През периода август 2022 г. - юли 2023 г. Сирийската мрежа за човешки права (Syrian Network for Human Rights, SNHR) регистрира 167 смъртни случая на цивилни в провинция Д. ал З., докато през периода август - ноември 2023 г. същата организация документира 70 смъртни случая на цивилни лица. Съобразно данните за населението от май 2022 г., това представлява двадесет и две цивилни жертви на 100 000 жители за целия референтен период. Към май 2022 г. на територията на провинция Д. ал З. е имало 153 814 вътрешно разселени лица. Според Службата на ООН за координация по хуманитарните въпроси (U.) между януари и декември 2022 г. приблизително 1 000 души са разселени от Д. ал З., други 1 000 в рамките на провинцията, а приблизително 1 000 души са разселени от други провинции в Д. ал З.. През първите пет месеца на 2023 г. има приблизително 22 движения на вътрешно разселени лица извън Д. ал З., а през същия период не е документирано никакво разселване към или в рамките на провинцията.

Д. ал З. се счита за една от най-засегнатите провинции на С. по отношение на наличие на взривни боеприпаси. Районите, контролирани в миналото от групировката "Ислямска държава" (ИД) показват най-високи нива на взривни устройства, тъй като отстъпващите бойци на ИД оставят големи количества импровизирани противопехотни мини и други импровизирани взривни устройства. През първото тримесечие на 2023 г. са докладвани 127 смъртни случая вследствие на взривни боеприпаси в Д. ал З., което е повече отколкото във всяка друга сирийска провинция.

Разглеждайки показателите, може да се заключи, че в провинция Д. ал З. **безогледното насилие достига толкова високо ниво**, че има сериозни основания да се смята, **че цивилно лице, върнато в провинцията, би било, единствено поради своето присъствие на нейна територия, изправено пред реален риск да бъде изложено на сериозна заплаха, посочена в член 15, буква в) от Директива 2011/95/ЕС.**

Към момента на приключване на устните състезания, не беше представена по-актуална справка за ситуацията в област Д. ал З., поради което съдът намира, че следва да вземе предвид именно ситуацията в тази област на С., изложена в цитираната справка.

От друга страна е общоизвестно, че ситуацията в С. е коренно променена след 01.12.2024 г. Общозвестен е факта, че след мълниеносното напредване на радикалната джихадистка групировка "Х. Т. аш Ш.", започнало на 27.11.2024 г., президентът на страната Б. А. бяга от С. и управлението беше поето от представители на групировката. В страната се наблюдават наченки за започване на помирителни процеси, но за момента няма сигурни данни, че продължилия десетилетие конфликт,

ще бъде разрешен в близко бъдеще. Това се отнася най-вече за североизточните части на С., включително контролирани от SDF, където има данни за сблъсъци между тях и силите на управляващите джихадисти. На 26.12.2024 г. сирийските сили за сигурност започват мащабна операция в западната провинция Т., срещу милиции, подкрепящи сваления президент Б. А.. Операцията е насочена към „възстановяване на сигурността, стабилността и гражданския мир“ в района, съобщава БТА. По време на акцията са „неутрализирани“ редица членове на въоръжените групировки, лоялни на сваления режим.

Вземайки предвид, информацията, съдържаща се в цитираната справка, както и актуалните данни за ситуацията в С., съдът намира, че към настоящия момент по отношение на М. Х. М. са налице предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и чл. 15, б. в) от Директива 2011/95/ЕС за предоставяне на хуманитарен статут.

Ситуацията в провинция област Д. ал 3., от където произхожда търсеция закрила се характеризира с висока степен на насилие. Въоръжените конфликти между различните групировки са почти ежедневни както преди 27.11.2024 г., така и след това. При тези сблъсъци се създава опасност за живота на цивилното население, неучастващо в тях, към което безусловно принадлежи и оспорващия М. Х. М..

Следва да се отбележи, че информацията за ситуацията в Д. ал 3. се потвърждава и от обясненията на оспорващия, дадени както по време на проведеното в ДАБ интервю, така и пред настоящия съдебен състав. Според него, на мястото, където е живял, е имало сблъсъци между различните племена, като едните с курдите, а другите били с иранците и правителството. Всички се биели са се помежду си. В момента джихадистите настъпват срещу курдите, за да ги прогонят от цялата област.

Изложеното мотивира съда да приеме, че Ю. А. М. е бил принуден да напусне страната си на произход, защото там е бил изложен на реална опасност от тежки и лични заплахи срещу живота му при наличието на съществуващ въоръжен конфликт. Завръщането му в С. в този момент не е безопасно и би застрашило здравето и живота му като цивилно лице, поради което на същия следва да бъде предоставен хуманитарен статут.

За пълнота настоящият съдебен състав намира, че следва да отбележи, че оспореното решение е постановено в противоречие с прогласените в чл. 13 от АПК, принципи на последователност и предвидимост, а именно, че административните органи своевременно огласяват публично критериите, вътрешните правила и установената практика при упражняване на своята оперативна самостоятелност по прилагане на закона и постигане на целите му. В разглеждания казус, ответникът е следвало да изложи ясни и точни мотиви, защо след като през последната година и половина на общо 7227 граждани на С. е предоставена международна закрила, при липса на коренно променена ситуация в страната, на М. Х. М. е отказано предоставянето на такава.

По изложените съображения съдът намира, че жалбата следва да бъде уважена, в частта, в която се оспорва решението за отказ за предоставяне на хуманитарен статут.

Делото е необходимо да се върне като преписка на Председателя на ДАБ за постановяване на ново решение, по направеното от Ю. А. М. искане за

предоставяне на хуманитарен статут. Административният орган, съблюдавайки изложените по-горе мотиви, следва да вземе предвид установените данни за наличие на предпоставките по чл. 15, б. в) от Директива 2011/95/ЕС, за страната на произход на търсещия закрила. Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 19-ти състав,**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ю. А. М. срещу Решение № 10871/15.10.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, в частта, в която е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец.

ОТМЕНЯ по жалба на Ю. А. М. срещу Решение № 10871/15.10.2024 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, в частта, в която му е отказано предоставяне хуманитарен статут.

ВРЪЩА делото в тази му част, като преписка на Председателя на ДАБ за ново произнасяне, при спазването на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.